

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

A kisebbségi panaszok orvoslása csak úgy lehetséges, ha ismerik azokat

A kisebbségi iskolák ügyét tárgyalják a nőegyesületek brassói nagygyűlésén.

Temesvár, október 8.

Az anyák szíve az egész világon egy ütemre dobog: a szeretet és szelid-ség ütemére. A férfiak között, akik politizálnak, lehetnek nagy és áthidalhatatlan ellentétek, de az anyák, az asszonyok mindig megértik egymást. Éppen azért a nők feladata, hogy az embereket egymáshoz közelebb hozzák, hogy az ország különböző nemzetiségei között megalkossák a közeledést, az egyetértést.

Ettől a nemes és magasztos gondolattól vezéreltetve határozta el magát Cantacuzino hercegnő, a romániai román nőegyesületek szövetségének elnöknője arra, hogy október 24-re Brassóba összehívja az összes romániai nőegyesületek képviselőit. Külön felhívással fordult a hercegnő a kisebbségi nőegyesületekhez, akiket felszólított, hogy a szép

közös munkára

jelentkezzenek.

Cantacuzino hercegnő felhívása a kisebbségi nőegyesületeknél visszhangra talált. Az egész országban készülődnek a kisebbségi nőegyesületek, hogy a brassói nagygyűlésen résztvegyenek. Ebből a nagy munkából a temesvári kisebbségi nőegyesületek is kivesszük a maguk részét.

Temesvárott kilenc

kisebbségi nőegylet

van és pedig: 1. A missziótársulat, melynek elnöknője Augusztia nővér, a missziótársulatnak ezenkívül minden városrészben van osztálya külön világi elnöknővel. 2. A katolikus nőegylet, elnöknője özvegy dr. Csurgay Sámuelné. 3. A belvárosi zsidó nőegylet, elnöknője Klein Dávidné. 4. Az evangélikus nőegylet, elnöknője dr. Márk Jakabné. 5. A józsefvárosi zsidó nőegylet, elnöknője özvegy Naschitz Árpádné. 6. A német nőegylet, elnöknője dr. Eschker Jánosné. 7. A református nőegylet, elnöknője Jörgné Draskóczy Ilma és Kiss Károlyné. 8. A szerb nőegylet, elnöknője Mucsaloy Anna. 9. A gyárvárosi zsidó nőegylet, elnöknője Hübsch Dávidné.

A temesvári kisebbségi nőegyesületeknek a

brassói nagygyűlésen

való részvételének ügyét Augusztia nővér intézi, aki a napokban megbeszélésre hívja össze a nőegyesületek vezetőseit. Ezen a megbeszélésen fogják megállapítani, hogy Temesvárról kik mennek el Brassóba. Ezeket ugyan is október 12-ig be kell jelenteni. A kiküldöttnek megválasztásánál tekintettel lesznek arra, hogy azok lehetőleg tudjanak románul vagy pedig franciául.

Miután a brassói gyűlés főcélja a közös munkálkodás és

a lelki közeledés

valamint az egyetértés megteremtése,

az csak úgy lehetséges, ha a kisebbségi nőegyesületek megismertetik panaszait. Cantacuzino hercegnő felhívásában benne is van, hogy a kisebbségi nőegyesületek sorolják fel panaszait, hogy azokra együttesen keressék az orvoslást.

A kisebbségi nőegyesületek legnagyobb panasz

az iskolaügy.

A nőegyesületek féltik a kisebbségi gyermekeket attól, hogy nem tanulhatnak anyanyelvükön. A temesvári

kisebbségi nőegyesületek is ilyen panaszt fognak előadni Brassóban: nincsen Temesvárott óvodájuk és nincsen elég iskolájuk. Szóvá fogják tenni a Notre Dame zárda iskoláinak és a piarista gimnáziumnak ügyét is. Panaszait memorandumba foglalják s azonkívül szóbelileg is ismertetik azokat.

A küldöttség elutazása előtt érintkezésbe lép a temesvári román nőegyesület elnöknőjével, Vidrighin Sztánnával és annak támogatását is fogja kérni.

Titokzatos házaspár meggyilkolt és kifosztott egy karánsebesi asszonyt

A rablógyilkosok állítólag Temesvár felé menekültek.

Karánsebes, október 8.

Megírta a Déli Hírlap, hogy Karánsebesen meggyilkolva találtak egy nőt és hogy a tetteseknek semmi nyoma. A karánsebesi rendőrségtől nyert információ alapján most részletesebb jelentést adhatunk a borzalmas gyilkosságról.

Az áldozat Zohner Katalin hatvanöt éves özvegy asszony. Az özvegy magánosan élt

egy kis házban, életét abból a segélyből tengette, melyet a várostól és a katolikus hitközségtől kapott. Semmiféle hozzátartozója nem volt.

Három nap előtt egy férfi és egy nő állított be hozzá. Azt mondták, hogy átutazóban vannak és szállást kértek tőle. A férfi, aki Cazan Josifnak ne-

vezte magát, magas növésű, rövidre nyírott hajú, sötétkék ruhát, sárga felcipőt és drappszínű kalapot viselt. A nő, akit feleségének mondták, jóval alacsonyabb nála, sötétarcú, feltűnően sovány. Egy nagy batyu volt náluk különböző holmival, melyet a városban ismeretlen egyéneknek eladtak.

A gyilkosság után

a titokzatos házaspár nyomtalanul eltűnt Karánsebesről.

A rendőrségi nyomozás megállapította, hogy a gyilkosságot majdnem minden kétséget kizárólag az állítólagos Cazan és felesége követték el. Az asszonyt valószínűleg alvásközben rohanták meg. Lehetséges, hogy felbredt és hogy ne csaphasson lármát, zsebkendőit gyömöszöltek a szájába. Azután

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 2.50, Párisban 10.40.

Az Orient-Radio (Rador) jelentései:

Zürichi zárlat október 7-én:

Berlin 123.40, Amsterdam 208.40, Newyork 518.50, London 2511, Páris 2385, Milano 20.75, Prága 15.3750, Budapest 72.60, Belgrad 91875, Bukarest 2.50, Varsó 87.—, Bécs 73.15,

Bukaresti zárlat október 7-én:

Devizák: Páris 9.60, London 1010.—, Newyork 207.—, Milano 8.40, Zürich 40.—, Berlin 49.50, Bécs 29.45, Prága 6.12. Valuták: Napoleon 780, márka 49.—, Léva 1.48, török font 114, angol font 1000, francia frank 9.80, svájci frank 39.—, líra 8.35, drachma 300, dinár 8.60, dollár 206, lengyel marka 34, osztrák silling 29.—, magyar korona 29.—, cseh korona 6.05.

Temesvári magánforgalom október 8-án reggel:

(A Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság belvárosi fiókjának árfolyamai.)

Dollár 207, angol font 1008.50, francia frank 9.70, svájci frank 40.20, líra 8.42, szokol 6.18, dinár 3.70, magyar korona 340, osztrák silling 29.37.

Terménypiac

Buza 849, rozs 550, árpa 520, sörárpa 600, tengeri 540, új tengeri 350, zab 520 lei métermázsankint ab feladó állomás.

megfojtották.

Az agg és gyenge asszonnal könnyű volt elbánniok. A gyilkosság után feltörték a szekrényt és abból fehérneműt, kisebb értékű ékszert s néhány lelt vittek el. Valószínű, hogy az éjszakai vonatok valamelyikével utaztak el Karánsebesről vagy Temesvár, vagy pedig Orsova irányába. A karánsebesi rendőrség táviratilag értesítette a gyilkosságról és a gyilkosok személyleírásáról az összes bántási rendőrségeket és csendőrsöket.

Kiderült az is, hogy a

titokzatos házaspár

egy nappal Karánsebesre való érkezése előtt Zsuppa községben járt, ahol egész sereg lopást követtek el. A magukkal hozott batyuban alighanem a zsuppai zsákmány volt, amelyet Karánsebesen értékesítettek. Zohner Katalinról valószínűleg azt gondolták, hogy jómódu asszony és azért követték el a rablógyilkosságot.

A meggyilkolt szerencsétlen asszonyt tegnap temették el nagy részvét mellett. Lakását a hatóság lepecsételte. Zohner Katalin néha napokon keresztül nem érintkezett senkivel és csak

véletlenül mult,

hogy a gyilkosságot olyan hamar fedezték fel. Bútkán járt hozzá valaki, de a gyilkosság után való reggelen az egyik szomszédasszony valami miatt átment hozzá és akkor holtan találta ágyában az özvegyt.

Oprea prefektus

látogatásai Temesvár előkelőségeinél

Temesvár, október 8.

Oprea János, Temes-Torontál-megye és Temesvár új prefektusa, akinek kinevezése a város társadalmának minden rétegében megnyugvást és öszinte örömet keltett, a tegnapi nap folyamán látogatást tett a közelet előkelőségeinél. Látogatásai során felkereste az új prefektus többek között Darvari divizionáriust, Stefani ezredes, térparancsnokot és a többi katonai hatóság vezetőit, Bughetianu sziguranca vezérfelügyelőt, Bogdán államrendőrségi vezérfelügyelőt, Szana Zsigmond vezérigazgatót, Pacha Ágost apostoli kormányzót, Nikolic István szerb püspöki vikáriust, Nicorara Kornél dr. ügyvédet, Blaskovics Ferenc pápai prelatust, Drexler Miksa dr. főrabbit, Vértés Adolf hitközségi elnököt és még számos notabilitást. A prefektus a látogatásokat ma folytatja. A megyei prefektura értesíti a közönséget, hogy az új prefektus csak egy-két nap múlva kezdi meg a magánfelek fogadását, mert addig el lesz foglalva a hivatalba lépéssel kapcsolatos teendőikkel.

— Ujból pénzinség fenyeget.

Bukarestből jelentik: Az Adeverul a pénzpiac krízisével foglalkozva megállapítja, hogy annak egyik főoka a bankhivatal megszorítása. A Banca Nationala az érvényben levő kamatlábat felemeli és az újabb visszszámítolási hitelek folyósításánál igen rezelvántan viselkedik.

Önálló listával

vesz részt a választásokon a Magyar Párt.

Kolozsvár, október 8.

A Magyar Párt elnöki tanácsa Ugron István elnöklete alatt tegnap délután ülést tartott, mely az esti órákig elhúzódott. Sándor József jelentést tett a póterettség vizsgálatok eredményéről, amely az elnöki tanács tagjaitól általános megdöbbenést és lehangoltságot váltott ki.

Az elnöki tanács azután a községi választások előkészületét foglalkoztatta. Kimondotta, hogy azon a helyeken, ahol a magyarság tulsulyban van, a Magyar Párt önálló listákkal vesz részt a választásokon. Vonatkozik ez elsősorban a Székelyföld három megyéjére, Csikra, Udvarhelyre és Háromszékre. Azokra a helyekre vonatkozólag, ahol a magyarság nincsen tulsulyban, az elnöki tanács csak akkor dönt, ha a vidéki tagozatoktól megkapja a feleletet a következő kérdésekre:

1. Mennyire haladt előre a párttagozat szervezési munkája? 2. Milyen előkészületeket tett a tagozat a választásra és milyen eredményt ért el az elmúlt választáson? 3. Hogyan vannak megszervezve a tagozat területén a többi pártok?

Azután szóba került a csucsa paktum. Megállapították, hogy a paktum sem pontonkint, sem egész szellemében nem tartalmaz olyan rendelkezést, vagy megállapodást, mely a Magyar Pártnak a választásra vonatkozólag szabad kezét nem adna.

Széthasította férje fejét mert állandóan kinezta

Temesvár, október 8.

Szegény siró asszony állott a törvényszék előtt. Schütz-Róza Ujvárról. Zokogva beszélt el életének martíróját.

— Tekintetes törvényszék, beismérem, hogy a férjemet megöltem. Baltával hasítottam szét a fejét. De isten a tanom, hogy végső elkeseredésemben tettem. Soha egy boldog napom, egy boldog óráim nem volt mellette. Utított engem és kinezta a gyermekeimet is. A legkegyetlenebb kínzásokat eszelte ki részünkre. Tűrtem, hallgattam, szenvedtem. Még azt is el kellett nézmem, hogy szeretőt tartott. Azon a végzetes estén részegen jött haza. Megfogta a hajamat, földre tepert és a csizmájával taposott meg. Aztán megparancsolta, hogy menjek el a szeretőjéhez és kérjek tőle bocsánatot, mert a szomszédasszony előtt panaszkodtam rá. Mert ezt vonakodtam megtenni, újra megvert, majd elrohant a korcsmába, honnan még mámorosabban s még dühösebben tért haza. Teát kért s mikor a víz forrt, megfogta a lábast és a forró vizet az arcomba öntötte s megmondta ez azért van, mert nem akarok bocsánatot kérni a kedvesétől. Megmondta, hogy másnap reggel revolverrel kerget végig a falun a szeretője házáig s lelő, ha nem fogadok szót. Végül lefeküdt. Akkor behoztam a kamrából a baltát és végeztem vele.

A törvényszék — Fehér Kristóf és Popescu Péter tanácsa — tizenkét tanút hallgatott ki. Mind azt vallották, hogy az asszony élete kálvária volt. A tanuk egyike Schütz Ferenc medikus, az asszony fia. Vallja, hogy apja az egész családot egyre kinezta. Őt magát is naponta verte és nem egyszer késsel meg revolverrel tört rá. Mikor letette az érettségét, béresmunkára fogta, miért állandó ütleget volt a fizettség. Végül is kénytelen volt elbujdosni az apai háztól s Grácba ment, ahol orvosnövendék lett és saját erejéből tartotta fenn magát.

— Nagyon kérem, — fejezte be szavait — méltóztassanak szerencsétlen anyámat felmenteni, mert egész életén át kimondhatatlanul szenvedett. Nicolau ügyész — tisztjéhez

Pénzkölcsönt

zálogfedezetre havi egy és fél százalékos kamat és jutalék mellett állandóan folyósítunk. Express zálogbankház, Belváros, Hunyadi-utca 8.

képeket — büntetést kért. Schulhof Károly dr. védő felmentést kért, mert Schütz Róza saját életét védte, mikor férjét megölte.

Szentkláray Jenő nagybeteg

Temesvár, október 8.

Agyához láncolta az öregség Szentkláray Jenő dr. csanádegyházmegyei nagyprépostot, akadémiai tagot és a Bánság legjelesebb történetíróját. Corvin-utcai lakásán fekszik sápadtan és testileg megtört. Erős szervezete megbirkózott néhány hónap előtti a nehéz kórral, de az aggság emésztii életerejét és a mindig élénk, a mindig érdekesejt, mindig újat mondani tudó szeretetreméltó öreg ur most önmagával tehetetlenül fekszik párnái között.

Szelleme azonban régi frissességében ragyog, nem vesztette el ruganyosságát és minden iránt érdeklődik, ami a nagy világban és különösen szűkebb hazájában, a Bánságban és elsősorban Temesvárott történik. És betegágyát körülveszik barátai és tisztelői és aggodva nézik, hogy ennek a nagy szellemnek mint fog és mint öröklődik fel életereje. Orvosai, Mileticsi dr. és Weisz Feodor dr. szerető gondallal ápolják, de betegségére nem tudnak gyógyító irt: a természet követeli jussát.

És Szentkláray Jenő nem ér rá most sem önmagával törődni, halk hangon,

A villamos levágta a fejét

egy öreg asszonynak a gyárvárosi Széna-téren

Temesvár, okt. 8.

Tegnap este félhét óra tájban a gyárvárosi Széna-téren halálos kimeneteli szerencsétlenség történt. A sárga jelzésű villamoskocsi, amely a Széna-téri hid felől jövet a gyárvárosi állomáshoz vezető út jobb oldalán haladt, elgázolta Roman Lenka, hetvenöt éves kofát, aki

a helyszínén szörnyethalt.

A törődött testü, nehézkes járásu öreg asszony a Szénatéren levő gyümölcsiacról a gyárvárosi barakkokban levő otthonába igyekezett, hóna alatt egy kis batyuval. A sineken akart áthaladni, amikor a 45 ös számú kocsi közeledett feléje. A kocsivezető csengetett, de a megijedt nő a sötétben nem tudta hamarjában, hogy merre siessen, tétovázott néhány pillanatig, a lejtős uton közeledő, villamos hirtelen elkapta és a következő pillanatban a kerekek alá sodorta. Az asszony olyan szerencsétlenül került a kocsi alá, hogy az elülső kerék formálisan

leszelte a fejét

a törzsről és azonnali halált okozott. A jobb halántéktól a nyakszirt felé morzsolta szét a kerék az áldozat

Nagyobb terheket ró

az új közigazgatási törvény Temesmegyére

Temesvár, október 8.

Ilyen időtájt szokták megállapítani a megyék és városok jövő évi költségvetésüket. Temes-Torontálmegye, amelynek a folyó évre huszonnyolc millió leiben volt megállapítva a költségvetése, az idén még nem foghatott hozzá ehhez a fontos és terjedelmes munkához, mert a közigazgatási reformról szóló új törvénnyel kapcsolatosan tetemes

új terhek várnak

a megyére és ezeket előbb pontosan körül kell írni.

Már az új igazságügyi törvény is nagyobb összegű beruházásokat követel a megyétől akkor, amikor kiköti, hogy a bíllédi, csákovai, nagyszentmiklósi és vingai járásbírók helyiségeit el kell látni fűtéssel, világítással, tatarozással és fizetni kell a lakbért is ott, ahol nincs külön helyiség. A közigazgatási törvény viszont előírja azt, hogy az új járási székhelyeken székházakat kell a megyének, illetve

A törvényszék Schütz Rózát két esztendei fegyházra ítélte. Az elítélt kijelentette, hogy ártatlannak érzi magát és fellebbez.

mely a gyengeségtől meg-megszakad, beszél műveiről, terveiről, azokról a feladatokról, amelyeket még szeretne megoldani. Fél, hogy nem lesz hozzá ereje, nem lesz rá ideje. A gyengeségtől megtört szemében fel-felvillan a régi tűz, — a munkakedv, a dolgozni akarás tüze. Aztán megcsóválja fejét. Szomoruan. És lemondóan. Finoman érezett, keskeny keze fáradtan, lankadtan esik a takaróra. Olyan, mint egy szárnyaszegett fehér galamb.

És beszél arról, hogy újabb megbízatása van munkára. Megtisztelő és megbecsülő. Csak nemrégiben jelent meg két műve. Az egyik az Akadémia, a másik a Szent István Társulat kiadásában. Történeti munkák. Nemesveretűek. És elakad hangja. Szelleme, esze friss és fürge, de az emberi test gyarló és gyenge. És öreg és fáradt. Nehéz harcot vív az aggság ellen.

Bucsuzunk. Két kézzel szorit kezét. Hosszan és melegen. És üdvözlét, szívélyes, őszinte üdvözlét küld mindazoknak, akikről tudja, hogy szeretik, becsülik és aggodnak érte.

Szentkláray Jenő a legsúlyosabb betegséggel küzd, amelynek neve — agkori gyengeség . . .

fejét, akinek azonfelül a jobb lába eltört és hátgerince is megsérült.

A helyszínén megjelent Stefanovics Milivoj dr. kerületi orvos, aki már csak a beállott halált konstatálhatta. A fej alig két ujni széles bőr-darabbal volt még a véres törzshöz erősítve. A holttestet a gyárvárosi temető halottaskamrájába szállították. Musteti Kariolán, gyárvárosi rendőrkormányzó még az este kihallgatta az eset szemtanuit és a tényállást jegyzőkönyvbe foglalta.

A villamos kocsivezetője

Mile a István volt, aki előadta, hogy a hidról lefelé erősen lejtős az út, ő ismételt csengetett és fékezett, amikor látta, hogy valaki a sinek felé halad. Az asszony habozott pár pillanatig, a kocsi a fékezés dacára hirtelen megállítani nem tudta és így történt a baleset. Sziebert Mária, aki a kocsivezető mellett állt, valamint Negránu György, Roman Joan, az elhalt fia és egy harmadik tanu, akik az utcán sétáltak, szintén azt vallották, hogy a kocsivezető csengetett, de a lejtős uton a kocsi idejében megállítani nem tudta.

ben megnövekednek esztendőre az új iskolák, templomok, járási kórházak, kulturothronok kiadásai és ami szintén elsőrendű fontossággal bír, a megyebeli utak kijavitása, fenntartása és új utvonalak létesítése ugyancsak jókora összeget fog igénybe venni, mert az új utak legnagyobb része igen elhanyagolt állapotban van.

Holtponton van

a Banca Generala bankjegyek ügye

Bukarest, október 8.

Egyes lapokban olyan hírek jelentek meg, hogy Románia és Németország között újból megindulnak azok a tárgyalások, melyek a Banca Generala által a német megszállás idején kibocsátott bankjegyekre vonatkoznak. Emlékeztet, hogy ebben az ügyben a két állam között már folytak tárgyalások s az ügyből majdnem konfliktus lett. Egyes újságok már arról is tudni vélnek, hogy a német delegáció Bukarestbe érkezett.

Illetékes helyen ezeket a híreket határozottan megcáfolják s azokat alaptalanoknak mondják. A kérdés jelenleg holtponton van és újabb tárgyalások felvételét egyik állam sem kezdeményezte.

Ötven éve áll fenn

a temesvári Szent Imre kollegium

Temesvár, október 8.

Temesvár egyik legnagyobb jótévője az egykori Bonnáz Sándor csanádi püspök volt. Alapítványai és jótékony adományainak egész sora tartja az utókor halás emlékeztében a nevét s azok összege mai pénzben több száz millióra rug.

Bonnáz püspök végrendeletében Temesvár városára is hagyományozott ötvenezer forintot, amelyből annak idején a siketnéma intézetet létesítették. Ugyancsak az ő alapítása a gyárvárosi katolikus árvaház is, mely egész sereg árvagyermeket nevelt és bocsátott ki az életbe.

Egyik legáldásosabb alapítása azonban a Szent Imre kollegium, az ugynevezett kis szeminárium. A Szent Imre kollegium mint finevelő intézet a szeminárium mellett működik és gimnáziumi tanulónak ad otthont, akik közül sokan később papi pályára lépnek.

Ebben az esztendőben van ötvenedik évforduló annak, hogy a Szent Imre kollegium megkezdte működését. A lefolyt ötven év alatt ezerkétszáz növendéke volt, akik különböző pályákon boldogulnak. A félszázados jubileumot a Szent Imre kollegium novemberben nagy ünneppel fogja megülni, melyet Bonnáz püspök emlékének szentel. A rendezőbizottság élén Faragó János teológiai tanár, a Szent Imre kollegium jelenlegi prefektusa áll.

— A BEDUINOK IS. Szíriában sulyos zavargások törtek ki. A beduinok fellázadtak, felgyújtották a középületeket és a rendőrséget lefegyverezték.

— ABD EL KRIM IDEGES. Tangerből jelentik, hogy Abd el Krim saját külügyminiszterét ágyú elé költette és így lövette le, mert az a gyanu merült fel, hogy elárulta a rifkabilok ügyét. Hasonló módon végeztetett ki más előkelőségeket is.

— A parasztpárt és a nemzetipárt fuziója. Bukarestből jelentik: A Lupta szerint a parasztpárt és a nemzeti párt fuziója megkötöttnek tekinthető. A két párt között a kormányzás jövő programja tekintetében is teljes az egyetértés.

Zsák

Zsineg

Kötél

Havas Dezső Gyár és fiók
Timişoara Lugoj.

Hirek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Piața Sî. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4.

Telefonszámok:

Szerkesztőség: 2-52.
Kiadóhivatal: 2-52.
Nyomda: 10.
Felelős szerkesztő lakása: 2-42.

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 2 lei, az önkormányzatoké 3 lei, Magyarországon 2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ck., Ausztriában 20 garas.

Felelős szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

Kedves fruska,

én nem vagyok sem nagyapó, még kevésbé mogorva tekintetű zord családapa, de mindamellett őszintén ki kell jelentenem, hogy nem illik nyilvánosan csokolózni. Véletlenül láttam tegnap az egész jelenetet. Tegnap este két órakor. Nem is annyira este volt, minth amennyire zsufolt és túltömött a korzó és maga, szíve tizennyolc éves gimnázista lovagjával, elsompolygott a piarista gimnáziumhoz vezető ösvényre. Ugy észrevétlenül, mintha csak sétálnának, mintha a tömeg, a árma, a korzó zaja izgatná kedélyeit és ide a csendes gyalogjáróra vágynak... Térdig érő szoknyája még tizenkét évet sem enged sejtetni, de érzékisége már a harmincéves asszonyé. Bocssáson meg, nem leselkedtem maga után — nem szokásom, — de szerfelett érdekelt, hogy mi keresni valója van azon a csendes elhagyatott uton?!

Drága szívem, maga egy jól nevelt arilányka, az ugynevezett temesvári első tízezerből való és vigyáznia kellene nagyon a közvéleményre. Mert telnek az évek és a sok simmy, meg egyéb tánc után a házasságra is gondolhatna. Mi lesz akkor? Erre bizony nem gondolt, amikor szenvedélyesen átengedte magát a csók csodás mámorának. Csak a piaristák vén toronybrája és én szemléltük hangtalanul a jelenetet. A toronyóra megörzi szent fiúkat tizenhatéves szerelmes szívének, de látta, én földi gyarló ember vagyok, — világgá kürtölöm és rossz néven vettem.

A csók, a mámor, a szerelmes szív effektív megnyilatkozásait tartogassa a jövőre, egyelőre maradjon meg a természetrajznál, az jobban illik magához. Csak ezt akartam mondani. És ha mindenáron puszizkodni való kedve van, máskor eldugottabb helyre menjenek, mert minden illuziót elhesseget ez az októberesti csók.

Zsilinszky Mihály meghalt. Budapestről jelentik: Zsilinszky Mihály a Magyar Tudományos Akadémia tagja, aki Tisza István kormányában közoktatásügyi államtitkár volt, nyolcvannégy éves korában Budapesten meghalt.

EGY AMERIKAI MAGYAR UJ-SAGIRÓ HALÁLA. Mihók Sándor, ismert amerikai magyar ujságíró negyvenéves korában Youngstownban meghalt. Mihók hosszú éveken keresztül munkatársa volt a Clevelandban megjelenő Szabadságnak, majd Youngstownban hetilapot alapított.

Pendle et Riveit Ltd. London a legnevesebb angol szövetség, nagy raktár, tart a legfinomabb különlegességekben English-Fintex divatszövetek férfiföltönyöknek, Scotch-Fintex sportöltönyöknek Nikoltis és Schutz speciál-szövetruházában, Temesvár, Belváros, Agrár-palota.

Brillians ékszerek

értékes régiségek, műtárgyak alkalmi vételek
Sternbergnél.

Királyok étterme

A királyok is szeretnek néha egyedül lenni, bármily felemelő a népek ünnepe, a közörmös a bankett. Bizony súlyos teher reggeltől-estig talpon lenni, mindent meglátni, mindenkivel beszélni, senkit sem mellőzni, katonai pompában, súlyos diszruhában.

A királyok is szeretnek néha egyedül sétálni az őszi ég alatt, polgári ruhában ismeretlenül, puha kalappal cserélve a koronát, mely igen gyakran nem csak a drágakövektől, hanem gondok tövisétől is súlyos. Ilyenkor uralkodók is szokta követni egykori II. József császár példáját, ki gyakran róttá boldog magányosságban Páris köveit, mialatt Versaillesben állt a bál, s hiába várták jöttét a kíváncsi udvaroncok.

A Madelaine templommal szemben van a Laru étterem. Alig egy negyede a Ferdinan-szálló éttermének, ez a kis ékszerdoboz. Királyunk itt szokott étkezni inkognitóban. Itt ebédel a perzsa sah is és itt vacsorázik Alfonz spanyol király is. Itt végzi el sietve frugális étkezését Morgan, itt találkoznak a nagykövetek, miniszterelnökök s mindazok, kiknek neveivel a világlapok vezércikkeiben találkozunk.

Az étteremben semmi sem volna dermesztőbb látvány, mint egy imbolygó pincér, jobb karján 15 különböző fogást egyensúlyozva. Az ilyen bűvészműtávjokat itt nem méltányolják. De mindenekelőtt a menü összeválogatása; ez szinte ünnepélyes pillanat. Megjelenik a maitre d' hotel körötte karéjban a pincérek. Megállapítják az előélt halat, sültet, utóélt az összekötő ételekkel, körítékekkel.

EMELKEDNEK A MAGYAR ÉRTÉKPAPIROK. Budapesti távirat szerint a tőzsdén nagy kereslet mutatkozik magyar értékpapírok iránt. Különösen Amsterdam és London vásárol nagy mennyiségben magyar ipari értékeket.

Hol vásároljunk téli holmit? Csak a Whitehouseban, ahol az állandó detailosztályban csakis kitűnő minőségű árut engros-árban árúsítanak. Whitehouse, ezelőtt Délvidéki.

Felakasztotta magát egy kolozsvári kereskedő. Kolozsvári tudósítónk telefonálja: A Sós és Sztupiár divatárucég hónapok előtt nyolcszáz ezer lei passzívával fizetési képtelenséget jelentett be. Sós Árpád, a cég belfogója, azóta többször hangoztatta, hogy öngyilkosságra készül. Tegnap reggel, mialatt felesége a kislányát az óvodába kísérte, felakasztotta magát. Mikor az asszony hazaérkezett, férjét holtan találta.

Burián dr. sebész rendelését Boulevard Regele Ferdinand 8. szám alá (Lloyd-sor, Dauerbach-palota), I. emelet helyezte át. Telefon 560.

Őszi és téli újdonságok megérkeztek nagy választékban Dénes és Pollák cégnél, Gyárvaros, Andrassy-ut. Fióküzlet: Belváros, Mercy-utca. Cégtulajdonos Dénes Vilmos.

kel, finoman hangolva hozzájuk a borokat és egyéb italokat. Egy miniszteri fogalmazó külsejű világi jelzi a mondottakat.

Az ebéd felszolgálása, vidám könnyed szertartás, XV. Lajos idejéből. Mint a Manon Lescaut operában a kukták, úgy vonulnak fel a frakkos pincérek libasorban a maitre d' hotel vezetésére alatt. Az első hozza a sültet, a második a körítéket, a harmadik az édes salátát, a negyedik a savanyut és így tovább. Az ételek elkészítésében a szakésművészet összes nagy hagyományai érvényesülnek. Laru mottója: „vieille cuisine française bien soignée”, jól ápolt régi francia konyha. Három-négy féle ó bört is belekevernek a mártásba, ha úgy kívánja az ize, s ha nagy ritkán megtörténik valami tállási hiba, úgy három szakács repül.

A Laru olyan mint a nagy bankok mérlege: mindennek stimmelni kell az utolsó borsószemig. Ha a kívánt iz egyetlen árnyalata hiányzik, halálos vétel.

S a tapintat és a figyelem?

Párisban nem szokás étkezés után órákig ülni a asztal mellett, esti kilenc órakor véget ér az ebéd, pár perc múlva már üres és sötét az étterem. A nagy nemzetközi tárgyalások idején egy angol diplomata sürgős levelet írt s gondolataiban elmerülve éjfélig ott feledkezett. Az összes csillárok égtek, a gazda és a maitre d' hotel ott virrasztott, egyetlen asztalt le nem terítették, ne hogy bármi is elárulja, hogy jelenléte már felesleges.

Ilyenek a szokások a királyok éttermeiben.

Flaneur.

Temesvári dalárdák hangversenye. Hirt adtunk róla, hogy a Temesvári Dalkör s a Glória dalegyesület, melyek a marosvásárhelyi országos dalosversenyen első díjat nyertek, október 10-én a színházban együttes hangversenyt rendeznek. A hangverseny iránt, melyen bemutatják a díjnyertes dalokat, máris nagy az érdeklődés. Az énekkarokat Szegő Ferenc és Leviczky György karnagyok felváltva fogják dirigálni.

Dr. Craciun, a párisi urológiai kórház volt gyakornoka, visszatérően szabadságáról, újból rendel Erőd u. 6 sz. alatt vese, hólyag, prostata stb. betegeknek.

„Minerva” szalon értesíti vevőközönségét, hogy szalonját ruhavárossal is kibővítette és Párisból hozott modelljei még 10-ig naponta délután 3-6-ig minden vételkényszer nélkül megtekinthetők. - Erzsébetváros, Püspök-ut 7.

ÖNGYILKOSSÁG. Schulz Károlyné hatvan éves giládi gazdálkodó felesége tegnap este padlásán felakasztotta magát. Mire észrevették az öngyilkosságot, már halott volt. Tettét gyógyíthatatlan betegsége miatt követte el.

* A Lloyd Taverna az eliteközönség találkozóhelye

MOZI

Belvárosi mozi: okt. 9. és 10.
Gyárvarosi mozi: okt. 11. és 12.
Mehalai mozi: okt. 13.

A legszebb amerikai vigjáték!

Zigotto feleségem férje?

Rendkívüli szalon vigjáték 6 felvonásban, humorisztikus házasságtörési jelenetekkel. Befejezésül egy rendkívüli bohózat.

Német nyelvű felirások is vannak!

Monopol Luxfilm.

Jön!

Zaza
Gloria Swanson-nal!

Jön!

Amerikába ment meghalni. Barkaszy Mihály magyar gazda tizenöt esztendő óta él Amerikában s East New-Kensingtonban saját gazdasága van. Mikor családjával kívándorolt legidősebb gyermeke, az akkor tizenkét éves Miklós nagyszülőinél maradt Magyarországon. A fiu felszolgált legénynek és végigküzdötte a háborút. Nemrég szülői után ment Amerikába, de a buskomorság, melyet a háborúban szerzett, ott sem hagyta el. Szeptember elején egy este vacsora után kiment az udvarra és a nyitott ablakon keresztül beszólt szülőinek: „Isten velük, kedves szülőim!” A következő pillanatban lövés dördült el. Barkaszy Miklós agyonlőtte magát.

* **Sahne-Bonbons** egy speciális Kandia gyártmány, mely most került forgalomba és magasfokú tejtartalmánál fogva kiváló tápanyag. Tetszetős kis csomagolásban, de szabadon utántöltésre már minden üzletben kapható. Dohányzók részére nélkülözhetetlen, gyermekek részére orvosi ajánlva. Ügyeljünk a Kandia márkára.

* **A Royal műsora világsláger.**
— **NEGYVENHAT LIBA MIATT A HALÁLBA.** Tamáshida községben egy fiatalember egy sereg libát akart elhajtani a rétről, de a csendőrök észrevették és üldözöbe vették. A tolvaj futásnak eredt, hirtelen a Körösnek irányította útját és belevetette magát a vízbe. Uszni nem tudott és néhány pernyi kétségbeesett viaskodás után végleg elmerült a habokban. A vizsgálat megállapította, hogy az illető Angyal József nagyváradi legény, aki már volt büntetve lopásért.

* **A gyárvarosi Pátria-kabaré** ismét több új tagot szerződtetett. Ezek közül kitűnnek: Perényi Manci operatáncosnő, Kiss Berta ének- és táncosnő, Miss Yolanda spicetáncosnő, Frizzi Frizz táncosnő. Ma este a nagy műsor keretében színrekerül a Sátán maszkja című groteszk játék, továbbá a Doktor Pacset című kacagtató bohózat.

Ongyilkosság a színpadon. Budapestről jelentik: A Városi Színházban a Tosca opera előadására készültek, mikor közvetlenül a függöny felgördülése előtt az egyik színpadi munkás a színpadon vértől elborítva esett össze. Az illető Erimartzei Simon, volt orosz gárdatiszt. A bolsevizmus óta Budapesten élt és mint színpadi munkás kereste meg kenyerét. Többször emlegette, hogy megvált az élettől. Súlyos sérüléseivel a kórházba szállították.

* **Megnyílt Dénes és Pollák** nőidivatáruház fióküzlete Belváros, Mercy-utca. Főüzlet Gyárvaros, Andrassy-ut.

* **Stresemann nem kapott volna** huszméregzést, ha F a Mihály Telekháziéri vagy a Mária szobornál levő üzletében vett volna friss felvágottat.

MAGYAR SZINÉSZNŐ ÉS RUDOLPH VALENTINO BALESETE. Bánky Vilma magyar színésznő, aki hónapok óta Rudolph Valentino filmművész társaságában Amerikában időzik, baleset érte. A filmársulat az erdőben akart felvételt eszközölni, mikor Bánky Vilma kocsiját a lovak elragadták. Valentino a lovak elé ugrott, de nem tudta azokat megállítani s a fogat keresztülment rajta. A lovak patái és a kocsikerekei erősen megsértették az arcát. Bánky Vilmanak az ijedségen kívül nem esett nagyobb baja.

* **A Royal bárban** félegykor külön előadás.

„Ámor“-krém.
„Ámor“-uder három színben.
„Ámor“-pomádé.
„Ámor“-arcváz szépíti, üdíti és konzerválja az arcot. Kapható Sárka Gyula gyógyszerárban Temesvár - Erzsébetváros, Telekház-tér 1 sz.

* Az „En, te, ő” erotikus folyóirat legújabb száma rendkívül érdekes tartalommal és számos művészi illusztrációval jelent meg. Paul Leppin szenzációs novellája, „A beszélő szív” című fantasztikus novella, regény folytatások és „Az élet problémái” emelkednek ki a változatos tartalomból. Az „En, te, ő” csak felnőttek számára zárt borítékban kerül terjesztésre.

Kérje mindenütt a világhírű

borotva pengét.
Kapható mindenütt. Vezérképviselőt s nagy lepakat: M. Margulius, Bucaresti, Str. Smárdam No. 4.

— **Bestiális gyilkosság az országuton.** Groh József csehországi, Homnic községi szabó feleségével akart menni a szomszédos Kresovice községbe. Az országuton megtámadták, megfojtották és a holttestet a mocsárba dobták. A gyilkost nem sikerült még kinyomozni.

— **EGY TEMESVARI AUTÓTULAJDONOS VÉRESRE VERT EGY GYERMEKET UJARADON.** Ilyen címen írja az Erdélyi Hirlap: Tegnap délután Ujarad községben teljes sebességgel haladt keresztül Lőwi Simon temesvári nagykereskedő autója, az autóban csak a tulajdonos és a soffőr ültek. A község vége felé egy kisfiú köveket dobott a száguldó autóra, mire a soffőr leállította a gépet és a menekülni igyekező gyermek után szaladt. Az autótulajdonos érte utól a gyermeket, oly ütlegeket mért rá, hogy az ájultan terült el a földön. A csendőrség megindította az eljárást.

* **A Whitehouse áruház** ma már fogalom nemcsak Temesvárott, hanem az egész Bánságban. Olyan hatalmas modern áruházak közé tartozik, amelyekben a legfinomabb selymekből az olcsóbb, de jómínőségű szövetekig minden kapható. Külön ki kell emelnünk a híres Whitehouse-vásznakat, melyek párjukat ritkítják. Mindenki saját érdekében cselekszik, aki megtekinti a Whitehouse-áruházat a Mária-szoborral szemben.

— **OSZTÁLYOZZAK A LOVAKAT.** Temes-Torontálmegyében október hó tizenhatodikán kezdődik a loosztályozás, amelyet egy katonai és polgári vegyes bizottság végez. Az osztályozás járásokként történik és azt célozza, hogy a hadsereg által esetleg igénybeveendő lóállományt megállapítsa.

— **SZÉP LEANY — EGY RUMKALÓZ HAJÓ KAPITÁNYA.** Newyorkból jelentik: Az amerikai hatóságoknak sok veszélyeséget okoz egy titokzatos hajó, mely sok rumot és pálinkát csempész az Egyesült Államok területére. Megállapították, hogy a hajó tulajdonosa és kapitánya egy Davey Mabel nevű milliommos angol leány. Az amerikai hatóságok mindent elkövetnek, hogy a szép leányt tetten érjék.

* **Győzdjön meg mindenki** a Royal szenzációs műsoráról.

— **Amerikai ujságíró kellemetlen kalandja.** Dragan Terry milliommos szeszcsempészettel foglalkozik. Nemrég rajtakapták és egy esztendőre ítélték. Lovering John, a Chicago Journal tudósítója kíváncsi volt rá, hogy érzi magát a milliommos a börtönben s engedélyt kért, hogy meglátogathassa. Mikor az ujságíró a cellába lépett és első kérdését feltette, Dragan nekirohant és úgy agyba-főbe verte, hogy lepedőben kellett elvinni.

Apró hirdetések

Egy szó ára 2 lei. Vastag betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 25 lei. Alláskeresőknek 25 százalék engedmény. Díj előre fizetendő.

Butorozott szobát külön bejáráttal keresek. Ajánlatok „Csendes lakó” jellegre a kiadóhivatalba.

Fiatal házaspár keres különbejárattal butorozott szobát lehetőleg a Belvárosban. Ajánlatokat „Magasbér” jelleg alatt a kiadóba kérek.

Szakácsné, szobalány vidékre kerestetik jó fizetéssel, gyermektelen házaspárhoz. Cím a kiadóban.

A Clădirea építkezést elősegítő egyesület **ügynököket** keres. Jelentkezni d. u. 5-7-ig Piața Sft. Gheorghe No. 4 (Szent György-ter).

Kiadó, vagy elcserélném

a Józsefvárosban levő 3 szobás, fürdőszobás stb. mellékhelyiségekből álló lakást. Több 1, 2, 3, 4 és 5 szobás lakás, iroda-, raktár- és üzlethelyiség a város minden részében átadó. Expressbank ingatlanforgalmi osztálya Belváros, Hunyadi-utca 8.

Tisztviselő

román, kereskedelmi iskolát érettségivel, ki katonai kötelezettséggel 142 gének eleget tett, azonnali belépésre kerestetik a Timișiana banknál

Látható írásu, használt, de kifogástalan

írógépet

keresek megvételre

Az ajánlott géppel irt ajánlatokat márka és ár megjelölésével a lap kiadóhivatalába kérek.

„FARMODONT” FOGKRÉM

„STOCK”

a világ legjobb könnyű motorkerékpárja, a legolcsóbb jármű. Azonnal szállítható raktárról.

KATZKY

Timișoara, Str. Mercy 10.

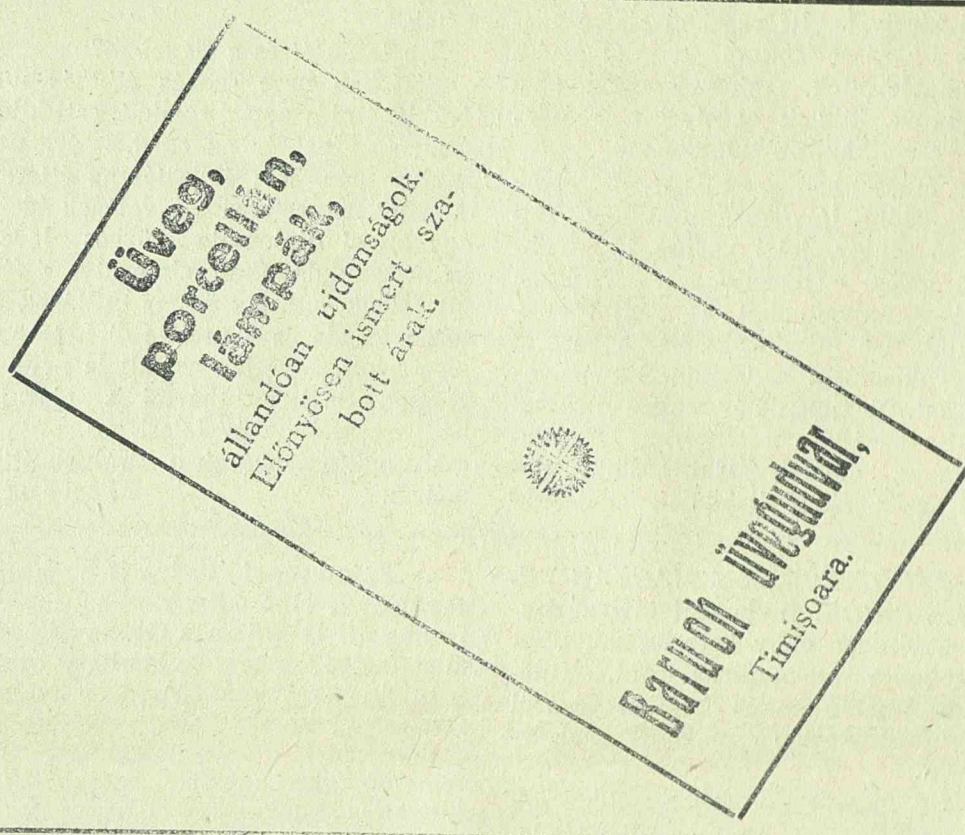
Torino Fiat autók

501, 505, 510 és 519 számú modellek a legkedveltebbek és legolcsóbbak. Képviselőt:

Tichy Testvérek

autógarage

Timișoara, Zápolya-u. (Scherter-ház). Telefon 11-26 és 7-84.

Timișiana

Banca de Credit și Economii S. A.
devizaosztálya.

Telefonszámok: 1836, 1837, 1838, 1835 és 1349.

Alapítke és tartalék:

45 millió lei.

SKLEROLSYRUP

A legfőbb egészségügyi tanács által (1583 szám alatt) engedélyezve. Valódi csakis akkor, ha a címkéken Dr. MLADEJOVSKY orvosprofesszor aláírása rajta van. A legjobb és a legújabb gyógyszer az **érelmeszesedés ellen**

A vérműködési zavarokból előállott álmatlanságot megszünteti. Rövid idő alatt megszüntet minden vérfeszültséget. A betegek gyorsan beálló változással gyógyulnak és visszaszerzik a munkaképességüket. Érelmeszesedést, legzési nehézségeket, asztmát stb. hihetetlenül gyorsan emulaszt. Rengeteg köszönőlevél a betegektől és sok elismerőlevél az orvosoktól. Orvosok kérjenek próbaküldeményt és használati utasítást a romániai vezérképviselőtől: **Dewys Wassermann, București, Calea Mosilor 37. gyógyszertárban**

PROCHASKA EDE FIAI

TIMIȘOARA
BONNÁZ-UZI

Ford

LINCOLN, TOURING, TRUCK, FORDSON.

Linoleum Haas Lipót

Timisoara

Bul. Regele Ferdinand

Lerakatok:

CLUJ, Strada Universității No. 1
ORADEA-MARE, Bulev. Regele Ferdinand 5.

Mielőtt bevásárlásait eszközli, győződjön meg áruink olcsóságáról.

Linoleum:

67 cm széles mtr-ként Lei 135.—
90 „ „ „ „ 170.—
100 „ „ „ „ 200.—
115 „ „ „ „ 230.—
135 „ „ „ „ 270.—
200 „ „ négyzet mt. „ 215.—

Valódi átöntött Inlaid Linoleum
200 cm. széles minden színben.

Viaszkosvászon asztal-terítő:
78 cm széles mtr-ként Lei 100.—
100 „ „ „ „ 125.—
115 „ „ „ „ 145.—

Bőrvászon minden színben
és minőségben nagy választékban.

Szőnyegek:

Futószőnyegek, mindkét
oldalon használható Lei 98.—
Velour futószőnyeg la „ 515.—
Ágyelők „ 125.—
Ebédőszőnyeg 200/300 „ 1600.—
Otomántakarók „ 1600.—
Felöltőszerű gummi köpenyek
950 Leitől.

Tornacipők, hócipők, sárcipők,
betegápolási cikkek,
gyermekjátékok, sportcikkek
nyugán és kicsinyben.